INFRALOCUS. ELS 90 A GIRONA, UNA DÈCADA DE 20 ANYS

Del 26 d'octubre de 2024 al 9 de febrer de 2025
Bòlit LaRambla, Bòlit PouRodó, Bòlit StNicolau i Museu d'Història de Girona
Una coproducció del Bòlit, Centre d'Art Contemporani de Girona i el Museu d'Història de Girona.
Comissaris: Eudald Camps i Jordi Mitjà

«Infralocus. Els 90 a Girona, una dècada de 20 anys» vol recuperar una mirada a la Girona de finals dels vuitanta i dels noranta, posant l'accent en els artistes de l'època i en aquells col·lectius d'activistes que vivien al marge dels circuits oficials.

La Girona de les dues dècades finals del segle XX era una ciutat activa, creadora, que s'obria a Europa i al món, i que aplegava moviments socials, artístics i culturals. Però mentre que de la banda institucional aquesta Girona va ser acceptada i estandarditzada, no va pas ser així pel que fa a l'acció cultural i social que no s'adscrivia als paràmetres oficials, i que fluïa des de les perifèries i des de les accions alternatives i transfrontereres, enteses amb tota l'amplitud del concepte (fronteres físiques, relacionals, mentals, socials, etc.).

L'exposició és una proposta per donar a conèixer aquell "ecosistema cultural propi" al marge del discurs oficial, que vivia a través dels llocs d'oci i dels col·lectius a parts iguals, tots aquells infralocus (sovint bars i discoteques) que la cultura colonitzava sense control ni premeditació.

Ras i curt, aquesta exposició vol mostrar de manera horitzontal la vida cultural dels noranta sense fer ús de les jerarquies habituals, començant per les que distingeixen alta cultura i cultura popular i, encara menys, de les que discriminen diferents modalitats d'activisme (feminisme, LGBTI, pacifisme, ecologisme...) o tot el que s'esdevé de forma espontània, efímera i als marges del circuit oficial. Una manera de fer cultura lliure, sense programa ni subvenció, ni etiquetes que poguessin encotillar-los, que mesclava disciplines artístiques, els espais d'oci i la lluita dels moviments socials.

Què és INFRALOCUS?

INFRALOCUS és un projecte obert d'arqueologia cultural contemporània.

«Obert», perquè no pretén ser exhaustiu ni definitiu. La manca d'iniciatives destinades a posar en valor la bigarrada activitat (contra)cultural a la Girona d'aquests anys (1985-2005) justificaria, per ella mateixa, l'intent d'esbossar-ne un retrat provisional. Els autors, els espais i les iniciatives presents a la mostra són, en aquest sentit, intercanviables: l'objectiu és el de fer visible allò que corre el risc de romandre ocult, el de donar veu a allò que la historiografia oficial tendeix a silenciar i el de revisar, finalment, qüestions assumides de manera acrítica.

«Arqueològic», perquè rastreja el passat (recent) a través de les seves restes materials, però també immaterials. Una de les principals característiques d'INFRALOCUS és que ha recollit, en forma de converses/entrevistes, la veu d'alguns dels principals actors culturals d'aquell període. Vint anys més tard, tots ells poden oferir una mirada assossegada d'un paisatge creatiu fins a cert punt convuls i inexplicablement, insistim, poc revisat. Com al cèlebre conte *La carta robada (The Purloined Letter)* d'Edgar Allan Poe, sovint ens costa veure allò que tenim més a prop.

«Cultural», en sentit ampli: INFRALOCUS aposta per substituir el concepte de «contracultura», o el de «cultura alternativa», pel de «cultura expandida». La idea, en el fons, recuperaria el vell somni de les avantguardes de fusionar l'art i la vida: a la Girona dels anys noranta la cultura contemporània tenia les seves seus més visibles a la Fundació Espais i a les Sales Municipals d'Exposició de La Rambla, però discoteques com La Sala del Cel o Boomerang, per exemple, van encarnar, gràcies a una vitalitat desfermada, una autèntica alternativa.

«Contemporani» perquè parlem d'un període històric ben delimitat. INFRALOCUS explora els darrers estertors (o espeternecs) de la postmodernitat. L'empatx de postestructuralisme francès, o la seva mala digestió, es tradueix en el pessimisme i l'entotsolament característic de la generació que va viure l'ocàs de les utopies després del maig del 68. Al mateix temps, però, la generació nascuda als anys setanta (postfranquisme) portaria a la pràctica un reviscolament del pensament utòpic en forma d'activisme polític (feminisme, LGBTI, ecologisme...) o, com dèiem, d'expansió de l'esfera cultural, sobretot, en l'àmbit de la música electrònica i urbana.

Finalment, INFRALOCUS també suposa un homenatge, si es vol indirecte, a la premsa «local». El desaparegut Nou Diari, El Punt o el Diari de Girona van assumir, amb escreix, la seva funció de cronistes de la realitat més immediata: atès que les publicacions d'abast nacional tendeixen a ignorar tot allò que s'esdevé més enllà de l'àrea metropolitana de Barcelona, la seva importància a nivell documental ha estat determinant a l'hora de conformar aquesta exposició.